

Beeldhouw je eigen waterspuwer

Sluit aan bij	Kunstzinnige oriëntatie, kerndoelen 44, 45, 52, 54, 55, 56
Geschikt voor	bovenbouw
Doel van de les	de kinderen beeldhouwen een eigen fantasiebeest of waterspuwer, waarbij zij een ruimtelijk werk uit een blok steekschuim hakken.
Duur van de les	90 minuten (of indien gewenst te verdelen in meerdere lessen).
Benodigde materialen	5 witte papieren per leerling (om hun schets van alle kanten op het blok over te brengen), scherp geslepen potlood, steekschuim/Oasis, handdoeken (daarin blijft het stof goed vastzitten), hakmateriaal (plastic mesjes en lepeltjes, satéprikkers, schuurpapier of mesjes voor klei-modelleren), mondkapjes

Lesopbouw

> Introductie, ca. 10 minuten

De bouwstijl waarin de Domtoren en de Domkerk gebouwd zijn, noem je de gotiek. Bij een gotisch gebouw werd veel gesteenhoud en gebeeldhoud en dat moest vaak volgens hele precieze regels, zodat er symmetrie in het gebouw ontstond. De versieringen zijn overal ongeveer hetzelfde, behalve de waterspuwers. Waterspuwers dienen als regenpijp en ‘spugen’ regenwater wég van het gebouw, zodat het water niet langs de stenen sijpelt. Dan zouden stenen veel sneller beschadigen. Bij waterspuwers kreeg een beeldhouwer de vrijheid om zijn fantasie de vrije loop te laten. Als je goed naar kerkgebouwen met waterspuwers kijkt, zal je ontdekken dat er geen één hetzelfde is, elke waterspuwer is uniek! Er zijn heel veel verschillende soorten waterspuwers: dieren, draken, mensen, monsters, duivels en alles daartussen. Niks was te gek!

Bekijk met elkaar plaatjes van waterspuwers en bespreek wat je allemaal tegenkomt. Zorg voor voldoende inspiratie voor de kinderen.

> Uitleg beeldhouwen, ca. 10 minuten (of langer als je wat filmpjes laat zien)

De kinderen gaan straks zelf aan de slag om hun eigen waterspuwer te beeldhouwen. Ze hebben zojuist gezien dat er waterspuwers in alle vormen en maten bestaan; nu mogen zij ook een fantasiebeest ontwerpen.

Vertel dat de groep straks een waterspuwer gaat beeldhouwen uit steekschuim, een zacht en makkelijk te bewerken materiaal.

Bespreek dan met de leerlingen hoe beeldhouwen werkt: uit een groot blok wordt materiaal weggehaald, om zo vormen te maken. Eerst gebeurt dat met grote stukken tegelijkertijd, later wordt het steeds gedetailleerder, tot er uiteindelijk alleen nog maar geschuurd/gepolijst hoeft te worden.

In dit **filmpje** legt beeldhouwer Koen uit hoe hij te werk gaat bij het maken van de kruisbloemen voor de Domtoren (1e minuut). Sowieso een erg interessant filmpje over de restauratiebeeldhouwers en hun vak! (tot 7:47 over de Domtoren).

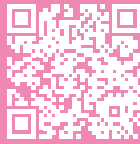
Wil je zien hoe Tim meewerkt aan het beeldhouwen voor de Domtoren? Klik op deze **link** of scan de QR-code

Link

Link

Link

Ter voorbereiding kan je zelf, of samen met de klas nog kijken hoe beeldhouwen in steekschuim werkt in deze filmpjes op Youtube. Klik op de link of scan de QR-code

> **Schersen en beeldhouwen, ca. 60 minuten**

Voordat ze kunnen gaan hakken, is het belangrijk dat ze een idee hebben en dat idee gaan uitwerken op papier. Laat de kinderen een ontwerp schetsen. Omdat een beeldhouwwerk driedimensionaal is, zullen ze ook moeten nadenken over de voorkant, achterkant, bovenkant en zijkanten. Laat ze dit allemaal op papier tekenen, zodat het makkelijk over te zetten is op hun stuk schuim.

Als ze tevreden zijn met hun schers en als alle kanten goed bij elkaar lijken te passen, kunnen ze hun schers overzetten op het blok. Leg hiervoor de juiste schets op de juiste kant van het blok en trek met een scherp potlood de lijnen van de schets over. Omdat het schuim erg zacht is, zullen de lijnen zichtbaar zijn op het blok.

Foto van beeldhouwerijblog.nl

Als alle schers op de zijdes van het blok zijn overgetrokken, kan het 'beeldhouwen' beginnen! Laat de leerlingen eerst de grote stukken weghalen, waarbij ze vanaf de hoeken steeds verder toewerken naar de omtrekken van hun schetsen. Laat ze regelmatig het blok keren, om te zien of alle kanten nog goed op elkaar aansluiten.

Bepaal wat er moet blijven en wat er uit het blok weggehaald moet worden. Laat ze zoveel mogelijk van het blok gebruiken, zodat ze weinig van de randen hoeven weg te halen. Begin dan met het wegschaven in de hoeken van het blok. Het kan helpend zijn om langs de contouren van je waterspuwer al wat schuim weg te halen, en van daaruit steeds verder te werken.

Het schuim kan makkelijk bewerkt en glad gemaakt worden met vingers.

Ler op!

- > Bij te hard vasthouden ontstaan er deuken in het, attendeer de kinderen daarop.
- > Het kan stoffig worden; zet de ramen open en zorg voor ventilatie.

> **Opruimen en afsluiten, ca. 10 minuten**

Zorg dat alle grote stukken schuim weggegooid worden en stof alle oppervlaktes samen goed af. Bekijk met elkaar de resultaten van het beeldhouwen en zie weer hoeveel verschillende soorten waterspuwers er gemaakt zijn!

Optioneel kunnen de werken nog geschilderd worden met plakkaatverf, om ze wat steviger te maken en te voorkomen dat ze nog verder kunnen indeuken.

Tip

Heb je leuke foto's gemaakt? Stuur ze naar domtoren@utrechtmarketing.nl en vermeld erbij of het op social media gedeeld mag worden.

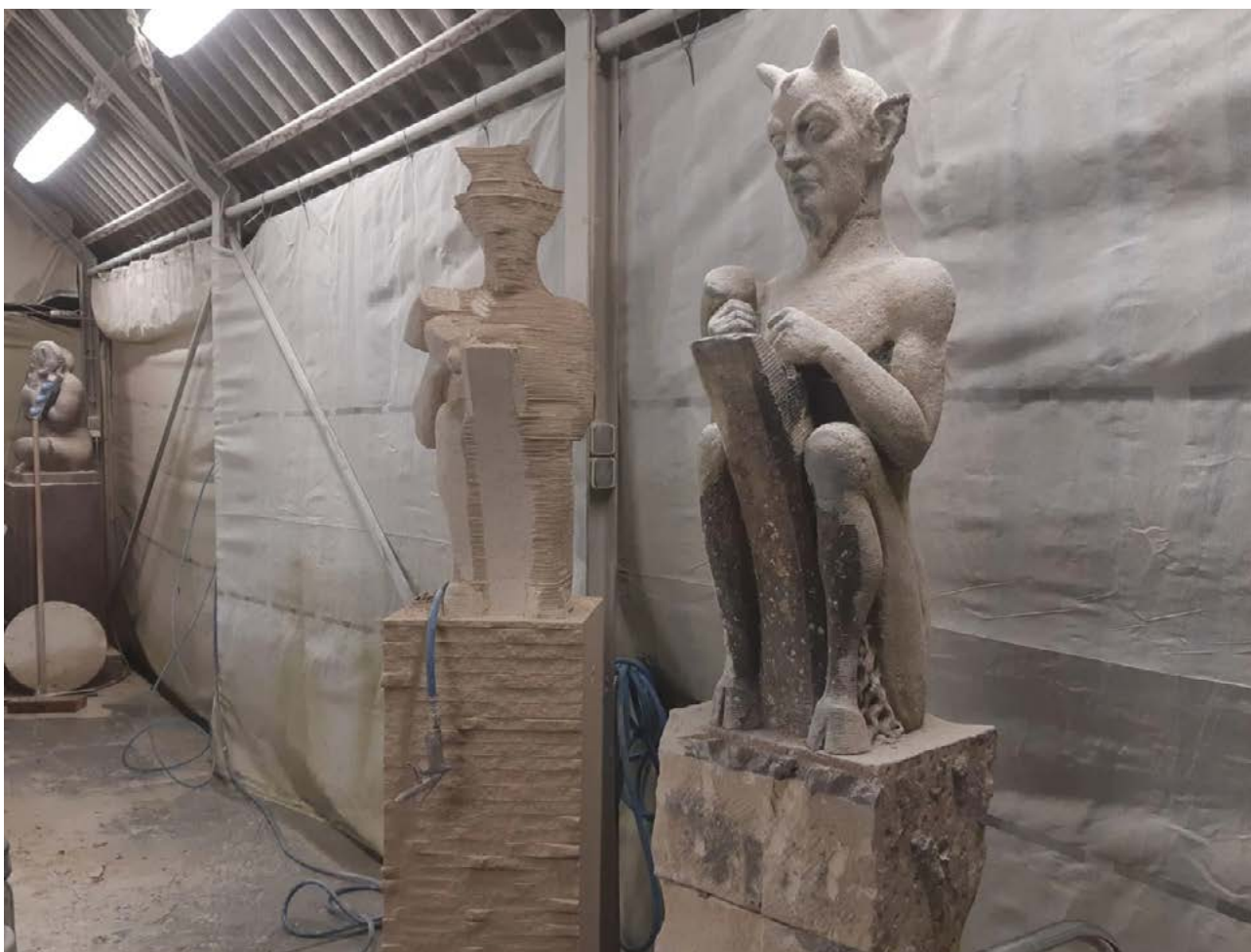

Foto van beeldhouwerijblog.nl